Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 31. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 15-го ЛЮТОГО 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 15, 1986 No. 31. VOL. XCIII.

КРАЙОВА РАДА УАКР ВІДБУЛА ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ

Д-Р Б. ШЕБУНЧАК ОЧОЛИВ ПРЕЗИДІЮ КРАЙОВОЇ РАДИ

Джерзі Сіти, Н. Дж. (О. К.). — В суботу, 1-го лютого 1986 року відбулося перше річне засідання Крайової Ради Української Американської Координаційної Ради, після Конвенції, що відбулася у жовтні 1985 року.

Разом 39 делегатів різних українських організацій, членів УАКРади, і члени Екзекутиви з її головою д-р Іваном Флисом зібралися на щоденні наради, які відбулися в Головній Канцелярії Українського Народного Союзу.

Д-р Б. Шебунчак

Наради відкрив д-р І. Флис і, привітавши численно зібрано присутніх, зложив звіт з праці Екзекутиви від часу Конвенції. Зокрема він зупинився на активній співучасті УАКРади у акції в обороні Мирослава Медведя, на обороні доброго українського імени, справі пам'ятника Т. Шевченка у Вашінгтоні і розмовів про розмови представників УАКР і УККА щодо узгіднення статуту для спільної централі.

Після звіту голови доповнювали його поодинокі члени Екзекутиви, реферуючи про свої ділянки праці. Вичерпно звітував скарбник Роман Данилюк, який подав фінансовий стан за останній рік. У фінансовому звіті він підкреслив те, що УАКРада виповнила свої зобов'язання до Секретаріяту СКВУ на 100 відсотків як також згідно з рішенням, надвишку з розчислень Комітету протесту проти русифікації, призначену для УАКРади, передано як дар до Комітету відзначування 1000-річчя Хрищення України, так як це зробила і друга організація — НТША.

Тепер підготовляється збіркова кампанія УАКРади і в тій цілі вже виготовлено 20,000 листів до активних українських громадян. На закінчення звітування прийнято внесок О. Кузьмович висловити особливе признання інж. Михайлові Герецеві, голові Ад хок комітету для справ поміщення матеріялу про Великий голод у шкільних підручниках стейту Ню Йорк, за взірцеве переведення акції. Слід відмітити, що Екзекутива УАКРади дала цьому комітетові повну моральну і матеріяльну підтримку.

Опісля присутні члени Крайової Ради обрали поміж собою одноголосно Президію в такому складі: голова — д-р Богдан Шебунчак, заступники голови — Уляна Дячук і д-р Мирослав Чаповський, секретарі — д-р Роман Борковський і Олександер Непріль. 3 обранням Президії голова д-р Б. Шебунчак, перебрав провід нарад та від ними до обідової перерви.

На початку запитів та дискусії над звітами Володимир Процик поставив надзвичайний внесок згадати однохвилинною мовчанням загибель сімох американських членів залоги „Челленджера", що присутні прийняли аплявзою.

В дальшому поставлено членам Екзекутиви ряд запитів, зокрема щодо фінансових справ, на які відповідав скарбник Р. Данилюк. У дискусії вийшло також від присутніх членів Крайової Ради побажання, щоб відділи УАКРади мали свого представника в Екзекутиві, навіть коли це не є передбачене статутом, і рішено дати право Екзекутиві такого представника докоптувати.

Також Крайова Рада прийняла зголошені Екзекутиво доповнення її складу, а саме Андрія Шевченка як референта молоді і Романа Городиського як англомовного секретаря. Прийнято до відома також таких представників поодиноких відділів УАКР у Крайовій Раді: д-ра С. Дороцака з Відділу у Баффало, д-ра О. Волянського з Кергонксону З. Васильксвича з Дітройту, І. Балка з Бриджпорту, Уля ну Мазуркевич з Філядельфії, інж. В. Саленка з Ню Йорку, від ОДУМ — Олександра Непріля, що ввійшов до проводу Крайової Ради, як один з її секретарів.

В пополудневій сесії УАКРади, якою провадила заступниця голови У. Дячук, першим забрав голос один із заступників президента Екзекутиви проф. д-р Петро Стерчо, який перечитав свій обширно і вичерпно опрацьований плян праці для УАКРади. Розпочинаючи від адміністраційно-екзекутивної ділянки, він вказав на конечність затруднення екзекутивного директора, який міг би адмініструвати усіми справами УАКРади.

Відтак перейшов до пропозицій розбудови організаційної сітки відділів і їхньої активізації, а далі до акції на зовнішньому відтинку, в якій, на його думку, конечно закріпити зв'язки з американським урядовим світом. Тут він вказав на ключові завдання референтури зовнішніх зв'язків, який мусить тісно співпрацювати з пресово-інформаційним відділом і мати постійно приготовані на письмі інформації та брошури, які ми можна б в разі потреби послуговуватися, дементуючи фальшиві вістки про українців засобами масової інформації. У праці референта зовнішніх зв'язків проф. П.Стерчо уважає важливим знайти також дорогу до англомовних українців та їх втягнути до активної участи в зорганізованому житті. Для референтури культури, освіти й виховання проф. П. Стерчо має широкі завдання в ділянці оживлення культурного життя на полі літератури, мистецтва, що в останніх часах дуже занепадають, як також співпрацю з українським шкільництом і молодечими організаціями. Він намічується тісну співпрацю також з імпресовою референтурою, а в найближчих трьох роках тісну співпрацю з Крайовим Комітетом Тисячоліття Християнства в Україні. Вкінці доповідач спинився на фінансових завданнях УАКРади, підкреслюючи, що коли громадянство побачить діяпазон праці УАКРади тоді буде щедро давати свої датки на ці корисні дії.

Широкий плян праці предсталений проф. д-р П. Стерчом прийняли всі присутні члени Крайової Ради з великим признанням і на його тему розвинулася жвава дискусія, яка закінчилася одобренням і його затвердженням.

В дальшому члени Крайової Ради вислухали прелімінар бюджету на черговий рік, виготовлений скарбником Р. Данилюком і прийняли його у такій висоті, як був представлений на Конвенції УАКРади.

З актуальних справ члени Крайової Ради обговорили конечність об'єднаної акції проти знеславлювання українців, і тому рішено враз із збіркою українського громадського фонду, яку на місяць лютий проголосила Екзекутива УАКРади, підкреслити важливість збірки фонду на оборону членів І-ої Дивізії УНА.

Також члени Крайової Ради одобрили акцію Фундації ім. Мазепи для відновлення пам'ятника Тараса Шевченка у Вашінгтоні, та зв'язаного з тим концерту в дні 9-го березня 1986 року і рішила їй допомагати в ім'я одности всіх задумів, які мають за ціль дати свідоцтво сили українців перед неукраїнським світом.

Саме з цією ціллю Крайова Рада одобрила склик ання кураторії для об'єднання збірки фондів призначених на оборону доброго імени українців.

На тих рішеннях перші наради Крайової Ради закінчено в пізніх пополудневих годинах.

Плянують 12-ий З'їзд Об'єднання Сеньйорів УНС на Союзівці

Ню Йорк. — Управа Об'єднання Сеньйорів УНС повідомляє своїх членів, що 12-ий З'їзд ОС УНС відбудеться на Союзівці від 1-го до 6-го червня ц.р.

Приміщення на Союзівці можуть отримати тільки ті сеньйори (від 60-го року життя вгору), які є членами УНС. Тому в зголошеннях на прийділ кімнат треба зазначити відділ УНС, до якого сеньйор належить. До замовлень треба долучити завдаток у сумі 20 дол. Через те, що кількість кімнат на Союзівці є обмежена, управа оселі приділятиме їх за чергою отриманих замовлень.

З уваги на те, що від 30-го травня до 1-го червня ц.р. відбуватиметься на Союзівці інший з'їзд, реєстрація учасників сеньйорського з'їзду почнеться в неділю, 1-го червня ц.р., в год. 2-ій по полудні.

Замовлення на кімнати враз із завдатком і поданням відділу УНС слід посилати на адресу: UNA Estate Soyuzivka, Foordmore Rd., Kerhonkson, N. Y. 12446; tel.:(914) 626-5641.

В справі членських внесків треба звертатися до касира ОСУНС: Mrs. Helen Chornomaz, 1213 Rony Rd., Union, N. J. 07083; tel.: (201) 686-7955.

Українці взяли участь у міжнародній виставці у Франції

Джерзі Сіти, Н. Дж. — Як інформує український тижневик „Українське Слово" у Парижі, там відбулася в січні 1986 року виставка, яку влаштував Союз европейсь; кої солідарности, до якого належать представники май же всіх поневолених Москвою народів, в тому й українців.

На виставці були показані твори письменників тих народів, переважно самвидавних пера дисидентів. Виставка відбулася в міській бібліотеці міста Рубе у північній Франції.

Виставку відкрив посадник міста, який висловив повну підтримку боротьбі поневолених народів СССР та заявив, що, як громадянин вільного західнього світу, вважає себе співвинним за довершення найбільш злочинної брехні XX століття — Гельсінкських угод.

На виставці були твори з Польщі, Румунії, Мадярщини, України, Естонії, Литви, Латвії і Болгарії.

Український стенд, який підготовили члени УНЄ та ОУФ, був виданнями один із найчисленніших, прикрашений ще й вишивками. Були виставлені книжки головно двох видавництв „Українського Слова" і „Л'Ест Европеєн". Скромний, але добре зредагований каталог виставки дав три сторінки пояснень про кожну поневолену країну, включно з Україною. Відвідувачі цікавилися українськими творами. Від українців брали участь у виставці інж. В. Маликович і д-р В. Косик. Вони й забрали слово, коли зверталися до присутніх організатори-представники поневолених народів.

У Саскатуні відбудеться фестиваль „Весна"

Саскатун, Саск. — Тут в днях 8-го, 9-го і 10-го травня ц.р. відбудеться фестиваль „Весна", що його спонзорує завжди активний Український Клюб Професіоналістів і Підприємців.

Як повідомляють, фестивалем проводитиме молодий український актор з Торонто, Юрій Келебай. Він широко відомий публіці в Канаді із своїх постійних виступів у телевізійних програмах мережі Сі-Бі-Сі.

У театральній кар'єрі Ю.Келебай минулого року захоплював глядачів в гумористичній ролі у п'єсі „Тільки комедія" і як головний персонаж п'єси „Цимбали" у Манітобі, де дістав дуже добрі критики.

Досі Ю. Келебай виступав вже у численних театральних виставах у різних театрах на терені Канади і ЗСА, як також постійно виступає у радіо. Тому його згода взяти участь у „найбільшому світовому українському кабареті" в Саскатуні викликали загальну радість.

Ю. Келебай

У весняному фестивалі крім Ю. Келебая візьмуть участь дві українські танцювальні групи, дві оркестри, хор і музичні ансамблі. Також будуть виставлені українські мистецькі вироби і українські страви.

Квитки на фестиваль можна замовляти поштою, пишучи на адресу: Vesna Festival Tickets, Box 1592, Saskatoon, Sask., S7K 3R3.

В Чикаго відкрилася мистецька виставка

Чикаго. — Тут в Українському Інституті Модерного Мистецтва відбувається саме нова виставка двох цікавих українських малярів, Андрія Коваленка і Василя Кондратюка.

А. Коваленко відомий вже широко публіці зі своїх чотирьох індивідуальних мистецьких виставок у Чикаго, де він постійно проживає, від 1956 року. До ЗСА переїхав після закінчення Мистецької академії в Бельгії. Навчає мистецтва і працює над своїми картинами, в яких особливо цікавили його теми з української і грецької мітології. Він теж проєктував іконостаси для церков в Західній Німеччині. Творчість автора А. Коваленка різниться від інших тим, що мистець показав праці на теми ікон у візантійському стилі, вживаючи однак до них куски металю, різні залишки, дерево, срібний папір і картону.

Василь Кондратюк народжений в Києві і там закінчив Академію Мистецтва, а відтак продовжив свої студії мистецтва у Львові. Переїхав до Канади в 1976 році, де включився в українське мистецьке життя та виставляв свої твори в групових та індивідуальних виставках. У виставці в Чикаго він показує фігуральні картини часто у сурреалістичному жанрі, вживаючи золоту, ярко червоної і зеленої фарб. Це є перша виставка В. Кондратюка на терені ЗСА.

Виставка триватиме до 1-го березня і вона відкрита від четверга до неділі від 12-ої до 4-ої години.

Український Інститут Модерного Мистецтва містить ся при 2320 Вест Чикаго авеню.

У СВІТІ

ЛІБЕРІЯ, ЯКА СПОЧАТКУ на прохання Франції погодилась була дати азиль для гаїтського диктатора Жана-Клода Дювальє, тепер невідомо чи під тиском інших держав, чи з власної ініціятиви, відмовляється від попередньої обіцянки. Дювальє все це перебуває у Франції на підставі уділеного йому тимчасового права азилю. Адвокат Дювальє заявив кореспондентам, що його клієнт бажає залишитися у Франції і виключає можливість переїзду до Лібері́ї, де він міг би опинитися під загрозою.

ГРУПА АМЕРИКАНСЬКИХ сенаторів, яка стежить за перебігом роззброєневих переговорів в Женеві, заявила, що лідери Совєтського Союзу не сповнили своєї обіцянки, даної ними під час вершинної конференції, і не дали для своєї делегації жадних нових інструкцій, на підставі яких можна б зрушити переговори з мертвої точки і наблизитись до підписання договору. Сенатор Тед Стівенс, республіканець з Аляски, заявив, що вічне повторювання совєтською стороною про американську космічну зброю стримує самий процес переговорів, а підносять це питання совєтські делегати тоді, як не мають нічого більше до сказання. Звичайно, вони не люблять коли їм пригадувати про обіцянки їхніх лідерів, — заявив сенатор Стівенс.

АМЕРИКАНСЬКІ ВОЄННІ ЛІТАКИ мусіли кілька разів зніматися в повітря, щоб унеможливити лівійським джетам полет над кораблями американської Шостої фльоти, яка переводить тепер на Середземному морі військові маневри. Лівійські літаки настирливо пробували наближуватись на недозволену віддаль, але коли появляли ся американські літаки, вони поспішно віддалювались. Згідно з опінією командування Шостої фльоти, лівійці пробували стосувати тиск на американців і перебивати нормальний хід маневрів. До сутички однак не дійшло. Пентагон відмовився від коментарів і не бажав вияснювати кореспондентам чи полети лівійських літаків відбувалися над заливом Сідра, який Лівія вважає своїми територіяльними водами, чи таки над Середземним морем.

У ПОЖЕЖІ В популярному японському готелі в місцевості Отагава, загинуло 24 особи, а кількадесять гостей були поранені. Пожежа, третя з черги найбільша в історії готелевих пожеж в Японії, перетворила у попіл дерев'яний готель. Усі врятовані гості — японці.

РОЙТЕРС ІНФОРМУЄ, що Великобританія і Нігерія відновили повні дипломатичні зв'язки, перервані два роки тому. Міністерство закордонних справ в Лондоні повідомило, що високим комісаром в Нігерії буде досвідчений дипломат Мартін Еванс.

В АМЕРИЦІ

ДЕЯКІ АМЕРИКАНСЬКІ і нікарагуанські джерела повідомляють, що Уряд З'єднаних Стейтів Америки, не маючи змоги допомагати антикомуністичним повстанцям в Нікарагуа безпосередньо, робить це через Ель Сальвадор, виповнюючи тим самим програму, яка постала після того, як Гондурас зменшив допомогу для „контрас". Президент Ель Сальвадору Хозе Наполеон Дуарте заявив кореспондентам, що йому нічого не відомо про транспорти зброї і військового виряду для Нікарагуа через територію Сальвадору, але він не заперечував, що вони такої допомоги конечно потребують у наслідок постави Гондурасу.

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК КОЛИШНІЙ президент Джиммі Картер, який здійснює поїздку по чотирьох країнах Центральної Америки, прибув до столиці Сальвадору, його зустріла демонстрація протесту. Коло резиденції американського амбасадора Едвіна Корра зібралося біля 200 осіб з плякатами, на яких були написи: „Ми любимо Регена, ми ненавидимо Картера!" і „Картере, на тобі кров народу!" Консервативні газети Сальвадору писали, що Картер „подарував Нікарагуа комуністам".

ПРИБУВШИ ДО ІЗРАЇЛЯ, Анатолій Щаранський з тельавівського летовища зателефонував до президента Роналда Регена, щоб подякувати йому за участь у звільненні. „Я знаю, наскільки великою була ваша роля в цій найважливішій події в моєму з жінкою житті", — сказав А. Щаранський і додав: „Звичайно, ви знаєте, що я ніколи не був американським шпигуном". Р. Реген відповів, що він безмежно радий звільненням Щаранського і запевнив його, що буде і далі боротися за права людини в Совєтському Союзі. В той же день Державний департамент ЗСА знову заявив, що Щаранський ніколи не був шпигуном. „Два президенти Джиммі Картер і Роналд Реген, публічно заявили, що Анатолій Щаранський не був агентом американського Уряду, — сказав речник Державного департаменту Бернард Калб. „Совєти заарештували Щаранського за його активну діяльність як члена Московської Гельсінкської групи і за те, що він виступав за свободу імміграції. З нашої точки зору це не має відношення до шпигунства."

БІЛЬШЕ РОКУ СТАТУЯ СВОБОДИ, яка готується відзначати 4-го липня цього року свій столітній ювілей, була „одягнена" в риштування. В четвер, 6-го лютого, риштування зняли і Статуя Свободи появилася знову в усій своїй красі. Вмійчасі секретар Департаменту внутрішніх справ звільнив Лі Аякокку з посту голови федеральної комісії реставрації статуї, мотивуючи це тим, що Аякокка очолює фундацію реставрації, яка зібрала 233 міл. дол. на віднову статуї.

ЗСА видали Югославії А. Артуковіча

Вашінгтон. — Після того як суддя Вілліям Г. Ренквіст з Верховного Суду відмовився підписати документи на продовження дозволу на перебування в З'єднаних Стейтах Америки, урядові правопорядку видали комуністичним властям Югославії 86-річного Андрія Артуковіча, який нібито має там стати перед судом і відповісти за доконані ним злочини під час Другої світової війни.

Речники Департаменту справедливости заявили, що Артуковічеві закидають співучасть у вбивстві біля 200,000 осіб, між ними багато цивільних. У хорватському уряді в роках 1941-45 Артуковіч був міністром внутрішніх справ і справедливости та співпрацював з нацистами. Колишній адвокат в Департаменті справедливости, який чомусь не виявив свого прізвища заявив кореспондентам, що жертви в Хорватії були значно вищі, як подають офіційні статистики. Там загинуло понад 700,000 осіб між ними багато сербів, жидів, циганів й інших. Неназваний адвокат нічого не згадує про звірства гестапо й інших гітлерівських „зондер командос", всю вину перекидає на хорватських націоналістів-патріотів.

А. Артуковіч прибув до ЗСА в 1948 році на 90-денну візу під прізвищем Альойз Аніч і тут жив 37 років. Ніл М. Шер, теперішній директор Бюра спеціяльних інверстиґацій (ОСІ) в Департаменті справедливости, заявив, що видача комуністам Артуковіча „є нашою найбільшою перемогою, історичною подією, найбільшим досягненням нашої праці".

Його попередник на цьому пості і автор знеславлюючої українців книжки „Тихі сусіди" Аллен А. Райн у захопленні викрикнув „Аллилуя!" Він назвав Артуковіча „найвищим ранґою нацистом і кримінальним злочинцем". А. Раєн працює тепер в Раді Гарвардського університету. Біля прізвища Федора Федоренка він не забув додати слово „юкрейнієн", хоч кожному відомо, що Федоренко був „українцем" тільки по прізвищі.

З Београду повідомили, що літак з А. Артуковічем на покладі прибув до Югославії і „хорватського нациста" знесли з нього на санітарних носилках.

СССР не відновить дипломатичних відносин з Ізраїлем

Бейрут. — Завідуючий відділом міжнародної інформації ЦК КПСС Леонід Замятін обрушився на тих політиків і репортерів, які останнім часом твердили, що Совєтський Союз має намір відновити дипломатичні відносини з Ізраїлем.

В розмові з паризьким кореспондентом лівої газети „Ас Сафір", що виходить в Бейруті, Л. Замятін сказав: „Деякі люди хочуть забути причини, які привели до зірвання відносин між СССР і Ізраїлем. Совєтський Союз зробив цей крок на знак протесту проти агресії Ізраїля щодо арабських країн. І досі нема ніяких підтверджень, що цій агресії настав кінець. Тому Совєтський Союз не має причини для перегляду свого ставлення до Ізраїля".

Совєтський Союз був другою країною, яка визнала в 1948 році державу Ізраїль. СССР зірвав дипломатичні зв'язки з Ізраїлем після шестиденної війни 1967 року. За прикладом Москви пішли всі країни Варшавського Пакту, крім Румунії. За останні тижні почалося поліпшення відносин між Ізраїлем і Польщею, тому багато політиків і журналістів вважало, що це є першим кроком до відновлення совєтсько-ізраїльських відносин.

Крім того, в грудні минулого року речник центру Сімона Візенталя у Вашінгтоні повідомив, що представник амбасади СССР у Вашінгтоні натякнув йому в розмові, що Совєтський Союз має намір відновити дипломатичні зв'язки з Ізраїлем.

Прем'єр-міністер Ізраїля Шімон Перез останнім часом говорив, що Ізраїль не буде заперечувати проти участи Совєтського Союзу в міжнародній конференції щодо Близького Сходу, як що совєтсько-ізраїльські відносини будуть відновлені. В інтерв'ю для бейрутської газети Замятін зауважив що на міжнародній конференції щодо Близького Сходу З'єднані Стейти і Ізраїль будуть „проштовхувати ідею сепаратного миру між Ізраїлем і деякими арабськими державами".

Щодо відновлення жидівської імміграції, то Замятін відкинув навіть саму думку про це. „Твердження, що незабаром почнеться ісход совєтських жидів, є безпідставною брехнею. Його метою є дискредитувати громадян жидівської національности, які проживають в Совєтському Союзі", — сказав Л. Замятін.

Знайшли додаткові пляшечки Тайленолу з ціянкалієм

Вайт Плейнс, Н.Й. — Слу жбовці Федерального управління харчів і ліків, перевіряючи докладно випадок смерти молодої 23-річної жінки Діяни Алсрот від затруєних ціянкалієм капсулок Тайленолу, знайшли ще додаткові пляшечки з отрутою, в одній з яких відсоток ціянкалію був такий високий, що негайно міг вбити людину.

Нюйоркський комісіонер департаменту здоров'я і представник Федеральної адміністрації харчів і ліків, порозумівшись з відповідальними чинниками та лікарями і лябораторіями, проголосили крайову перестерогу перед заживанням капсулок Тайленолу і наказали усім крамницям і підприємствам, а також компаніям, які виробляють в себе підручні аптеки, зняти з полиць, тобто з обігу продаж тих капсулок і не продавати його аж-до відкликання. Окреме звернення в цій справі опублікувала компанія Джансон і Джансон, яка продукує Тайленол. Тайленол в іншому виді — таблетках, плині тощо можна далі заживати.

Додаткові пляшечки з затруєним Тайленолом знайдено знову в таки у Вестчестер, Н.Й., тільки в іншій крамниці. Як відомо, в 1982 році від затруєного ціянкалієм Тайленолу загинуло сім осіб. Знайдені затруєні таблетки позначені цифрою і числом АНА 090, а попередні АДФ 916.

СВЯТО ГЕН. ЧУПРИНКИ

Вашінгтон. — З ініціятиви Марійської Дружини парафії Пресвятої Родини, при співпраці парафіяльного хору і парафіяльної бібліотеки, відбудеться концерт у честь св. п. ген. Тараса Чупринки в неділю, 23-го лютого ц.р., в год. 2-ій по полудні, тут в авдиторії українського католицького крайового собору.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

М. Платковський

ЩО ОЗНАЧАЄ „ЧИСТКА" В СССР

„Чистка", що розпочалася в СССР після приходу Ґорбачова, продовжується. Зовсім недавно стали відомими такі зміни в різних ділянках совєтського апарату: на місце адмірала Горшкова, командуючого воєнно-морськими силами СССР, прийшов адмірал Владімір Чернявін, якого вважають за протеже маршала Огаркова; на пост першого секретаря Московського комітету комуністичної партії прийшов Борис Єльцін на місце В. Ґрішіна, при чому цей останній і низка його співробітників підпали гострій критиці совєтської преси; усунено з посту заступника міністра внутрішньої торгівлі сина Брежнєва, якого відправлено на нижче становище совєтського представника в Болгарії; визначний пост міністра внутрішніх справ зайняв А. Власов на місце свого попередника Віталія Федорчука. Очевидно, в провінційному апараті відбуваються великі зміни, але про них мало відомо на Заході. Для нас найбільше цікавим є усунення В. Федорчука, але не тому, що нібито він попав у неласку, а тому, що ходять чутки немов би то він мав стати першим секретарем комуністичної партії України на місце Володимира Щербицького. Чи це мало б значити, що Щербицький як не старався, таки не догодив Москві?...

Загально можна твердити, що нові висуванці в СССР представляють собою якщо не відомих сторонників і приятелів нового диктатора, то в кожному разі не належать до його противників. Чистка почалася для успpавжнення дії совєтського апарату: викидають хабарників і недолуг. Та на цьому не кінець. Цікавим би було проаналізувати наставлення цих молодих і нових апаратчиків до справи миру, їх відношення до Заходу — чи вона належать до „голубів", чи до „яструбів"? Але така аналіза не була б легкою — треба було б почекати, доки в якихось своїх виступах вони не виявлять свого наставлення до порушених нами питань. Хоч це теж досить неймовірна справа, бо в СССР менші лідери здебільшого мовчать, пристосовуючись до того, що говорить і робить гора.

Проте вже тепер можна поробити деякі ствердження, що облегшать зорієнтування в ситуації. Насамперед треба відзначити, що про нових висуванців говориться і пишеться в совєтській пресі, що вони не тільки „молодші" і нові, але підкреслюється їх фаховість і їх визначні здібності в тих ділянках, в яких будуть вони працювати. Отже, це свідчить про те, що Ґорбачов прагне удосконалити свій апарат і то не в останній мірі у військовій ділянці та в ділянці воєнної продукції, себто прагне в цих ділянках, власне, зробити те, чого не могли виконати його попередники, а саме — „наздогнати і перегнати Америку".

Подруге підкреслюється у відношенні до нових апаратчиків, що вони є вірні комуністичній ідеології і комуністичній партії. Отже будуть слухняними виконавцями волі Ґорбачова, звичайно, з тими нововведеннями, що їх має ніби застосувати Ґорбачов у різних ділянках державного життя в СССР. І якщо Ґорбачов намагається саме тепер (як довго?) показувати свою „миролюбність" в стосунку до Заходу, то й нові люди в апараті не будуть вести себе як „яструби". Але якщо Ґорбачову пощастить зміцнити і піднести на певну височінь занедбане з багатьох поглядів внутрішнє життя в СССР, тоді він матиме за собою надійних і здібних співробітників, а якими зможе легше показати нині легковірному Заходові свої зуби.

Для української справи цікавим буде, якщо чутки про заміну Щербицького Федорчуком справдяться. Щербицький є невтомним вислужником Москви. Навіть у такому відношенні, що виступає на різних імпрезах внутрішньо-українського характеру російською мовою. Але Щербицький вже довший час (ще за часів „пропавшого безвісти" Шелеста) стоїть у верхівці окупаційної влади в Україні, а це його навіть проти його волі до певної міри „українізує". Якщо ж ним незадоволені, то це значить, що треба дати комусь ще більш „енергійного" у здушуванні всього, що є українським, в Україні. А Федорчук зробив собі кар'єру як чекіст. Він працював на різних становищах в КГБ і один час (при Андропову) очолював саме КГБ, а потім став не менш відомим в ділянці репресій у СССР провідником міністерства внутрішніх справ. Від такого свого „генерал-губернатора" з волі Москви в Україні нічого доброго сподіватися не можна, а значить можна очікувати ще більшого загострення режиму в Україні, хоч „загострюватися" немає вже як і до ніякої міри.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про пригоди самітного життя

Одного разу одна із знайомих після якогось непорозуміння в подружжі із зідханням заявила: „Яка ти щаслива, що ти сама і можеш робити та жити, як тільки захочеш..."

Про це „щастя" самітного життя можна пригадати собі не один раз при різних, не конче сумних нагодах, а таки при цих звичайних повседневних пригодах, що трапляються раз-у-раз.

Їх можна інтерпретувати з гумором або із сумом, але, здається, що таки цей перший спосіб кращий.

Бо як тут не сміятися із себе, коли вам у першому періоді самітного життя і неоправданого страху трапляється таке, що ви замкнули себе на ключ у спальній кімнаті і ніяк не можете відімкнути дверей. А тут у кімнаті ніякого знаряддя, а сил вивалити двері немає. Залишився єдиний вихід — вікном. Тоді нам конечно хотілося бачити здалека цю картину коли раннім ранком, як тільки проминула темінь безконечної ночі, в якій придумувалося вихід із цієї неприємної ситуації, ми мандрували босоніж дахом до чергової кімнати. Це був напевно вид гідний опису у „Лисі Микиті"!

Або ось находите великого мертвого опосума біля входу до хати. Наша перша думка повідомити санітарний уряд містечка, в якому живемо. У відповідь дістаєте десятки порад і виправдання, що не можуть нікого прислати на допомогу, а це звірятко слід у пластиковому мішку винести на вулицю, щоб забрали його смітярі. Хто не мав у руках мертвого опосума не уявляє собі скільки важить це звірятко, коли приходиться його нести кусок дороги до вулиці, без нічиєї допомоги.

Але таки найбільше пригод у самітному житті жінки може принести замок, який сьогодні у жіночому одязі заступає часто ґудзики, „затріски" та подібне. Нам уже трапилося у нашому „щасті", якого так заздрить нам добра знайома, що прийшлося спати у спідниці, коли капосний замок ніяк не можна було відчинити, після повороту додому пізньою вечірньою порою. Щойно наступного дня місцевий кравець „звільнив" нас із цієї мороки.

А до того чим більше вовтузитеся із таким замком, тим сильніше він затискається у своїх десятках зубів. Приклад цього мали ми недавно, коли поспішно замикаючи накидку на замок, з невідомих причин, відомкнувся він від самої долини, але тим щільніше кінець його затиснувся біля шиї і ціле наше нервозне намагання розірвати його не довело до ніякого вислідy. Треба було зі затисненим горлом їхати на порятунок до представника чоловічого роду, що великими щипцями і з певною дозою моральної сатисфакції визволив нас з опресії.

Менш веселі, але часті пригоди трапляються також із провадженням авта. Хто із жіночого роду є постійним самітним водієм, добре знає, що це значить, коли приходиться змінити колесо, або коли щось зіпсується у моторі і ви стоїте безрадно на дорозі, а перед вами тільки мигають автомобілі та ніхто не думає задержатися.

Тому остерігаємо всіх, що завидують нам, самітним, нашого „щастя", щоб добре застановилися, чи воно справді гідне оцієї заздрости.

О—КА

Дві найбільші постаті в історії Америки

Дня 12-го лютого — роковини народин Абрагама Лінкольна. 17-го лютого — День Вашінґтона. (Дійсна дата Вашінґтона припадає на 22-го лютого). З уваги на відділення Церкви від держави і мозаїку віровизнань — нема в Америці церковних свят, за вийнятком урочисто відзначуваного Різдва Христового — і то в одному дні. Зате уведено низку нерелігійних свят, до яких належать вшановування двох найбільших в історії Америки постатей Джорджа Вашінґтона й Абрагама Лінкольна.

Ім'я Джорджа Вашінґтона найтісніше сполучене із святом 4-го Липня — святом американської державности. Бо Вашінґтон — переможний полководець у визвольній війні 13-ох первісних стейтів Америки, які збунтувалися проти колоніяльного панування Англії, став не тільки першим президентом ЗСА, але й подвійним символом: державности і демократії. Нам, українцям, відоме прізвище Вашінґтона і без знання історії Америки, бо у своїй поемі „Юродивий" Шевченко мріяв:"... Коли ми діждемося Вашінґтона з новим і праведним законом? А діждемось таки колись!" Це вірування Шевченка поставило його у перший ряд творців української новітньої політичної думки: геніяльний автор „Кобзаря" поставив крапку над „і" українського державницького ідеалу, зазначивши одночасно її демократичний устрій, символізований власне постаттю Джорджа Вашінґтона.

Джордж Вашінґтон був першим президентом Америки, Абрагам Лінкольн 15-им зчерги. Лінкольн зайняв почесне місце поруч символу державности й демократії — місце тієї геніяльної людини, яка з'єднала дві ворожі частини Америки — — її південь з консервативним і назадницьким відношенням до проблеми невільництва, і північ, яка емансипувалася і не цуралася в ім'я поступу і національної єдности повести — і виграти — громадянську війну. Обидві світлі, великі постаті, обидва ті американські президенти — індивідуальності найвищої кляси. Американський нарід їх вшановує як слід. Іменем Вашінґтона названо столицю країни і нема міста, де не було б вулиці Вашінґтона. Лінкольн має чудовий пам'ятник у Вашінґтоні і його іменем названо центр культури в Ню Йорку, мабуть у пам'ять трагічної події, коли-то 14-го квітня 1865 року, застрілив його в театральній льожі актор Джан Бут. Трагічна величня постать.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН прийняв у Білому Домі 14-річну дівчинку Донну Ешлок з Сан Франсіско, якій було перещеплене серце Феліпе Ґансе. Феліпе несподівано заявив, що незабаром помре і попросив, щоб його серце було посмертно перещеплене Донні як подарунок від нього. Донна довший час хворіла на серцеву недугу, а Феліпе любив її. Президент щиро привітав дівчинку і подаркував їй коробку цукерків.

Олександер Домбровський

ЗАМІТКИ ДО ІНТЕРВ'Ю ПРО КОНФЕРЕНЦІЮ

II.

На запит, як представники українських Церков можуть сидіти разом з представниками московської патріярхії, яка причинилася до ліквідації Української Православної й Української Католицької Церков в Україні, П. Магочий дає бистроумну відповідь, що, мовляв, це не є екуменічне зібрання, а наукова конференція, ніхто нікого не запрошує сидіти ні з ким, лише кожному дається нагоду висловити свій погляд. „А тому, що тепер єдиний загальний погляд на проблему є з російської перспективи, то з того українці найбільше скористають".

Згідно з поглядом проф. П. Магочого совєти, москалі й московський патріярхат форуму не потребують, бо вони його вже мають на підставі того, що західнє і північно-американське поняття про 1000-ліття виходить з російської точки погляду. То українці й білоруси потребують форуму, звідки можна б їх почути. Можливо, що проф. П. Магочий старається шахувати українську сторону її непопулярністю на Заході, але його реторика й діялектика не дуже то переконує критично думаючу українську людину.

Поперше, ніяка шануюча себе й чесна людина не засідає за один стіл зі шулерами, в даному випадку московсько-совєтського моделю. Подруге, сісти разом з ними за один стіл могло б означати, що українська сторона склонюється вважати як білих, так і червоних москалів гідними партнерами не лише за дискусійним столом, але можливо й в аспекті аспірацій на право до Тисячоліття як частини духової спадщини. Потретє, збирати моральний капітал для української історичної правди зі спільного сидження за одним столом з представниками диявольсько-безбожницького, кровожадного й безпрецедентно забріханого режиму — це таки соромно не лише робити, але навіть говорити про те. Почетверте, знаючи трюки московсько-совєтської політики й тактики, важко повірити, щоб совєтська сторона не захотіла використати своє положення під час конференції на свою користь, а нашу некористь, якби навіть, теоретично беручи, українська сторона рішилася взяти участь у згаданій конференції. Тут іде про відзначення 1000-ліття християнства спільно з безбожниками, які вимордували десятки мільйонів невинних людей, в тому християн, лише за те, що вони були християнами, не враховуючи тут й інших жахливих злочинів, особливо у відношенні до українського народу, які кличуть про помсту до неба.

Згадуючи про те, що „головні православні Церкви — американська, грецька, сербська і болгарська відмовляються говорити з католицькими представниками, коли присутніми є „уніяти", проф. Магочий подає це без будь-яких коментарів, тобто не заперечує такого становища згаданих православних представників. Але зате рішучо заперечує становище українців, які не хочуть зустрічатися з представниками воюючих безбожників і політичних злочинців. Де ж тут логіка й послідовність в думанні й оцінці понять і фактів? Говоримо тут з позицій не лише особистої й національної гідности, але перш за все принципів Христової науки (чейже йде про відзначення тисячоліття християнства, то як можна при цьому іґнорувати основні принципи науки Божественного Основоположника).

Професор Магочий досить часто наголошує питання фінансового порядку, якби фонди були основним фактором цілої справи. А де ж тут ідейний підхід до справи, яка з природи своєї суті — християнізму — належить до сфери неперевершених висот надземського ідеалізму? Підсумовуючи вище сказане, до речі буде ствердити, що проф. Магочий представляє українську національну спільноту як якусь упосліджену етнографічну масу, биту з усіх сторін, яка не має нічого до втрачення, а зате може дещо зискати (конкретно — що?) і то він не є певний того, чи вона в даному випадку те „щось" зискає. Цілий ефект справи, мабуть, обмежується до таких „капітальних досягнень", що українська сторона „буде вислухана" іншими представниками конференції. Спасибі за таку ласку!

Ми далекі від того, щоби проф. Магочого злісно атакувати. Щирим підходом до справи і добрим словом можна не раз більше осягнути, чим злобними нападами й бажанням реваншу. Ми просто вважали доречним представити свій варіянт інтерпретації нашої контроверсійної справи з певним критичним коментарем. Сама реторика й спекулятивна діялектика з деякими симптомами шахування українства непригожою для нас коньюнктурою не переконують українську людину, бо сама ельоквенція не вистачає. В даному випадку не лише здоровий глузд, але ще більше етично-моральні принципи включно зі загальнолюдською й національною гідністю тут не дописують. Проф. Магочий відносно ще молода людина, перед ним стелиться шлях ще багатьох років життя і можливостей поглибити своє знання і життьовий досвід включно з глибшим розумінням чеснот науковця та академічної етики.

Треба надіятися, що він це з дальшими роками досягне, а тоді можливо й його погляди на українську національну спільноту, її історію, культуру й політично-державницькі аспірації еволюціонують в напрямі української наукової й загальнонаціональної правди.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКА ЛІҐА ПРАЦЮЄ УЖЕ ВІСІМ РОКІВ

У „Свободі" з 5-го лютого появилася стаття Романа Барановського „До справи доброго імени українців". У цій статті Р. Барановський пише, що у Канаді українці створили, як протидію на знеславлювання українського імени (у 1985 році), Комісію Захисту Громадянських Прав. „З деяким опізненням почалася протидія і на терені ЗСА...", — каже автор.

В ім'я правди стверджую, що протидія на знеславлювання українського імени почалася у ЗСА ще перед восьми роками. Восьмого травня 1978 року, вкоротці по появі горезвісного, ганебного фільму „Голокост", гурт високоідейної молоді, під проводом Олександри (Дзвінки) Швед, заснував у Філядельфії Українську Ліґу Проти Знеславлення. Ця ліґа розвинула дуже енерґійну, дуже компетентну і незвичайно жертвенну працю в обороні доброго українського імени, яка увінчалася визначними успіхами, зокрема на полі взаємин з американською пресою, і заслуговує на признання, подив і вдячність української громади.

Я уважно слідкував за працею ліґи як кореспондент „Свободи" і інших українських часописів і можу ствердити що більшість працівників ліґи, зокрема її голова Дзвінка Швед, віддали справі оборони доброго українського імени всі свої сили й енергію, деколи коштом їхнього здоров'я. При тому слід додати, що кілька перших років філядельфійська ліґа проломлювала леди на полі оборони доброго українського імени самітно, бо серед провідників наших чисельних політичних і громадських організацій не було охочих встрявати в цю справу.

Про подивуґідну працю філядельфійської ліґи були статті у „Свободі" й інших наших часописах і ця праця добре відома українському громадянству.

Промовчування чи іґнорування високоідейної праці найкращих одиниць з наших молодших поколінь є великою несправедливістю і знеохочує зокрема молодих людей.

Я. Татомир

Левіттавн, Па.

РЕЧНИК БРИТАНСЬКОЇ летунської компанії „Брітіш Ейрвейс" заявив, що спеціялісти, перевіривши усі 30 пасажирських літаків типу Боінґ-747, знайшли тріщини у двох літаках, які дуже легко могли спричинити чергові летунські катастрофи.

Іван Кедрин

ЛЮБОМИР МАКАРУШКА

У короткому газетному повідомленні про смерть д-ра Любомира Макарушки у Бонні, Західня Німеччина, на 86-му році життя, сказано скромно: „...військовик Першої і Другої світових воєн". З отих кількох слів трудно здогадатися, що Любомир Макарушка займав цілком окреме своєрідне місце в історії українського війська і що саме він був отим приповідкомим світлим вийнятком із сумного правила, що ним було легковажне, а то й зневажливе ставлення українського суспільства по обох сторонах Збруча, до української уніформи. На окраїнах міста Львова стояв великий будинок Кадетської школи. За польських часів у 1919-39 років чи були б прийняли туди українського кандидата з ненависними для поляків літерами „гр. к." (греко-католик). Але й за австрійської влади не було там ні одного українця, бо українські батьки і їхні сини-юнаки вважали, що піти до війська, то суспільна деградація й свідоцтво інтелектуального убозтва. В наслідку, коли прийшлося творити рідне військо — ми не мали своїх старшин і до Української Галицької Армії треба було вербувати старшин — німців з австрійської армії. Найвищим старшиною українцем у тій армії був генерал Віктор Курманович, постійно замешкалий у Відні, пізніший генеральний квартирмайстер об'єднаних українських армій в Україні у 1919 році. В Галичині найвищий військовим ступенем був майор Мирон Тарнавський, згодом підвищений до ступеня генерала, головного команданта Української Галицької Армії. Але коли у 1914 році трапилася історична нагода творити при австрійській армії леґіон Українських Січових Стрільців, то першим його командантом був директор Рогатинської гімназії Михайло Галущинський, згодом знаменитий голова централі „Просвіти" у Львові та сенатор Варшавського сенату від УНДО, але людина без ніякої військової освіти. І коли революція винесла на вершини на своїх хвилях такі цивільні особи, як журналіст Симон Петлюра та правник Євген Коновалець, то вони, будучи непересічними індивідуальностями, зразу же зрозуміли, що армія потребує добрих фахівців. Тому Симон Петлюра приєднав цілий гурт старшин російської армії, вихованців Військової академії, — як Всеволод Петрів, Микола Тютюнник, Олекса Галкин, Микола Капустянський, Михайло Гринів, Володимир Сінклер і інші. Деякі з них — родом українці — самі зголосилися, інші пристали до будівництва молодої української держави і були стовідсотково льояльні до Головного Отамана Симона Петлюри, але дехто з них до кінця свого життя не знав української мови (генерали Дельвіґ, Сінклер). Євген Коновалець, командант спершу загону, опісля корпусу Січових Стрільців, полковник з призначення від Гетьмана Скоропадського, приєднав до своєї формації таких старшин генерального штабу, як Юрій Отмарштейн, Марко Безручко і Всеволод Змієнко.

Любомир Макарушка був єдиним із юнаків українців з-перед Першої світової війни, який скінчив славетну військову школу у Відні Терезіянум, студіюючи одночасно у Віденському парляменті право і банківництво, за що отримав диплом доктора. Будучи резервовим старшиною австрійської армії, він прийшов в Україну після Берестейського миру. Після прогри нашої війни-революції — Любомир Макарушка був членом заснованої у Львові колишніми українськими військовиками організації „Молода Громада". Формально це була товарисько-касинова організація, насправді комбатантська, яка в різні історичні роковини переводила сходини, маючи свою домівку у Львівській „Гостинниці" на Сикстуській вулиці. Польські власті знали про це, але мовчки толерували. Як освічений знавець фінансових справ Любомир Макарушка був за польської влади у Західній Україні одним із директорів фінансово забезпеченої установи „Дністер" у Львові. У громадському житті був активний від часу своїх студентських років. Він був першим генеральним секретарем новозаснованої Централі українських студентських організацій (ЦЕСУС). У 1925 році був одним із членів засновників Українського Національно-демократичного Об'єднання (УНДО), якийсь час його головним секретарем. Тому після приступлення до участи у виборах до Варшавського сойму у 1928 році Любомир Макарушка став послом від УНДО. Коли за головування в УНДО Василя Мудрого прийшло до конфлікту між редакцією щоденника „Діло" і проводом УНДО, Макарушка відіграв ролю посередника, для компромісового закінчення кризи.

Любомир Макарушка був із „крови-кости" вояком. Коли за Другої світової війни створилася нагода для творення Української Дивізії „Галичина", він (як і другий посол УНДО Дмитро Паліїв) зголосився туди, як доброволець. Його високо шанували у Дивізії, як високоосвіченого старшину з великим громадсько-політичним стажем і доказом тієї пошани є така згадка у книжці „Ріміні" (Редакція Всеволода Будного, Ню Йорк, 1979, стор. 328). Читаємо там на стор. 60: „„8 травня 1945 д-р Любомир Макарушка вирушив назустріч англійцям з листом ген. Павла Шандрука в справі плянованого переходу Дивізії до західніх альянтів. Генерал доручив сотникові Макарушці з'ясувати англійцям мотиви того пляну, як теж пояснити політичні основи існування нашої військової формації. Сотник Л. Макарушка виконав свою місію і вернувся з письмовим дозволом перемаршу Дивізії через демаркаційну лінію на англійську зону..."

Після закінчення Другої світвої війни д-р Любомир Макарушка взяв активну участь у розмовах про відновлення на чужині Державного Центру УНР. Він діяв разом із такими історичними постатями, колишніми членами верхівки УНДО, як д-р Степан Баран, д-р Степан Витвицький і д-р Кость Паньківський. Коли ці розмови скінчилися складенням договору з 10-го червня 1948 — д-р Л. Макарушка був членом Виконавчого органу УНЦентру (екзильного уряду) на протязі трьох років, однак згодом цілком відсунувся від участи в УДЦентрі. Формально пояснював це тим, що ставши головою відділу західньонімецького Державного банку для чужинців у Німеччині, він не може займати ніякі функції у закордонному центрі УНР, але насправді — як говорив це авторові цих рядків — не хотів безпосередньо ані посередньо мати ніякого стику з тими внутрішніми партійними й міжпартійними суперечками, які загирювали престиж УДЦентру.

Це була гарна людина. Син д-ра Остапа Макарушки, вчителя української Академічної гімназії у Львові, д-р Любомир Макарушка відзначався бездоганними товариськими формами і високою політичною та товариською культурою. Це був справжній джентлмен. Ненавидів пусті фрази і демагогію. Усі його виступи в Центральному Комітеті УНДО, у засіданнях Парляментарної репрезентації чи будь-яких зборах у Львові відзначалися реалізмом і конструктивізмом, промовляв завжди коротко і надзвичайно ділово. Належав до цієї західньо-української громадсько-політичної верхівки 20-их і 30-их років, але також під час Другої світової війни і після неї, яка, на превеликий жаль не має собі рівної в нинішній українській дійсності в діяспорі, в якій немає авторитетів ані теж пошани до авторитету. Відійшов знову один із представників епохи, яка була кращою, бо мала на верхівці людей великого формату.

ЛЮТИЙ — ЗБІРКА УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДСЬКОГО ФОНДУ — 1986

Достойні Громадяни — Українці в ЗСА!

Після 1-ої Крайової Української Американської Координаційної Ради (УАКР) у Філядельфії 18-го-20-го жовтня 1985 року. Екзекутива УАКРади приступає до поширеної громадсько-політичної діяльности у важливих ділянках внутрішнього організованого життя української спільноти, як і у справах зовнішнього характеру.

УАКРада, маючи унормований статутом поділ прав керівництва і контролі і ним ґарантовану рівноправність для усіх членів, є взором громадсько упорядкованої централі і віддзеркалює погляди якнайширших кіл української громади. Згідно із цим УАКРада буде далі інтенсивно продовжувати працю в напрямі конструктивної реорганізації громадського життя, з одною спільною репрезентативною централею.

У зовнішньо-політичних стосунках УАКРада буде продовжувати вже встановлені з урядовими чинниками ЗСА зв'язки, де разом з іншими недержавними (етнічними) організаціями дає підтримку тим ділянкам державної політики, які ідуть на користь поневолених большевизмом народів, а передусім України. Тут ідеться про боротьбу за людські та національні права, про міжнародний договір про ґеноцид, справи поширення культобміну та відкриття консуляту в Києві, останній епізод із українським моряком М. Медведем, справи допомоги резистансові комуністичної експансії та багато інших актуальних проблем. Усі ці ділянки міжнародних стосунків відкривають можливість подавання інформацій потрібних для України і про Україну.

Сьогодні, коли іде із Москви систематична атака на все наше організоване життя з допомогою протиукраїнських сил та з надією на незаінтересованість і необ'єктивну наївність державних чинників ЗСА, вона вимагає від української громади рішучої централізованої і професійної оборонної акції у формі одного осередку боротьби проти знеславлення українського імени із відповідним дослідчим і документарним центром.

Ця справа стала в центрі Екзекутиви УАКРади і вона буде продовжувати здійснювати тих потреб тим більше, що атака йде не лише проти нас тепер, а обрахована на дискримінацію наших майбутніх поколінь у цій державі.

Щоб уможливити УАКРаді здійснення тих завдань, а також щоб вив'язатися із фінансових зобов'язань супроти СКВУ, Екзекутива УАКРади звертається до громадянства з просьбою активно продовжувати встановлений два роки тому

УКРАЇНСЬКИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ФОНД

для покриття бюджету конечних видатків, зв'язаних з її діяльністю. Підставові внески до Фонду є такі:

$250.00 дол. — від крайових організацій
50.00 дол. — від їхніх відділів та від місцевих організацій
25.00 дол. — від осіб, що заробітково працюють
15.00 дол. — від пенсіонерів
5.00 дол. — від студентів

Проситься в міру можливостей не обмежуватись до цих мінімальних сум.

Чеки виписувати на: Ukrainian American Coordinating Council і висилати до: Ukrainian American Coordinating Council, P.O.Box 1709, New York, N.Y.10009.

Екзекутива УАКРади

ФРАНЦУЗЬКА ПОЛІЦІЯ притримала понад 20 французів арабського походження і тепер веде слідство у справі вибуху трьох бомб, які поранили понад 20 цивільних осіб. Арешти арабів відбулися в Парижі, Марселі, Ліоні, Мецу й інших містах. Французьке агентство Франс-Пресс інформує, що дотепер через слідство перейшло 64 особи, більшість з них — студенти, які тимчасово живуть у Франції. Вони приїхали до Франції з Ірану, Іраку, Ливану, Сирії та деяких африканських країн.

ПОВІДОМЛЯЄМО, ЩО
дня 23-го лютого 1986 р., о год. 3-ій по пол. в приміщенні „Самопоміч" в Ню Йорку
при 98 Друга Авеню
відбудуться
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ДОМОВЛАСНИКІВ НЮ ЙОРКУ
Запрошуємо також прихильників Товариства.
Після зборів традиційна перекуска.
УПРАВА
Окремих повідомлень не висилаємо.

УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІЯРХАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО ВІДДІЛ в НЮ ЙОРКУ
запрошує
Українське Громадянство та своїх Членів на
ШИРШІ СХОДИНИ
присвячені
ПАТРІЯРХОВІ ЙОСИФОВІ
з доповіддю на тему:
„СИТУАЦІЯ ПОМІСНОЇ УКЦЕРКВИ СЬОГОДНІ І РОЛЯ МИРЯН",
яку виголосить МИКОЛА ГАЛІВ
що відбудеться в неділю, 23-го лютого 1986 р. о год. 2-ій дня (перед початком доповіді — солодке і кава), у домі НТШ 63 4-та Аве. (між 9 і 10 вул.,Ню Йорк, Н. Й.

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ Української Православної Кредитівки в Ню Йорку, Н. Й.
відбудуться
в неділю, 23-го березня 1986 р., о год. 1-ій по пол.
в залі Української Православної Церкви Св. Тройці в Ню Йорку, Н. Й.
при 359 Брум вул.
УВАГА! Для реєстрації вимагана щаднича книжечка.
Управа Кредитівки

„Довідник з української мови"

Науково Дослідне Товариство Української Термінології (НДТУТ) видало „Довідник з української мови" за редакцією К. Церкевича і В. Павловського при мовній співпраці проф. Наталії Пазуняк і мґра Миколи Дупляка. Передмову до „Довідники", написав покійний професор Лука Луців.

У цьому „Довіднику" присвячено 158 сторінок (стор. 68-226) питанням українського привопису та правилам уживання розділових знаків. Розділ про правопис зредаговано на основі правописів і мовних довідників наших визначних мовознавців з усіх земель України: І Зілинський, Петро Оксаненко (Одарченко), В. Катран, Я. Рудницький, В. С. Ващенко, М.А. Жовтобрюх, В. М. Русанівський, Б.М. Кулик, М.П. Івченко, І. Г. Чередниченко, А.А. Бурячок, Л.С. Паламарчук, Н.І. Тоцька, О. Синявський, Український правопис (т.зв. Харківський правопис) з 1928 року і інші. На цей „Довідник з української мови" та опрацьований в ньому український правопис появилося багато дуже прихильних критичних рецензій таких авторів: проф. Роман Кухар, проф. Наталія Ємець, д-р М. Бойко, ред. С. Радіон і преси, як: стаття в „Свободі" підписана „В.К.", редакційна стаття в „Українському православному слові" та стаття в „Православному віснику" під криптонімом „о..І.Т." Крім того Управа НДТУТ отримує численні листи від наших працівників пера і гомадян, які стверджують високу вартість і позитивні сторони нашого „Довідника", а тим самим — і розділу про правопис у ньому. Перший наклад „Довідника" — 1200 примірників вже розійшовся.

Дописи С. Караванського і д-ра Ю. Мовчана, а також листи наших приватних громадян з заохоченням перевидати розділ про правопис з „Довідника" окремою книжкою дали нам моральний стимул, щоб взятися за здійснення такого видання. В ці справі ми звернулися до постійних мовних співпрацівників НДТУТ, також до інших мовознавців, щоб знати і їхню думку в цій справі. Всі ці особи підтримали нашу пропозицію і вже від кількох місяців ми розпочали ґотувати розділ про правопис у „Довіднику", щоб удосконалити його для видання окремою книжкою.

Очевидно, щоб перевиданий правопис не мав жадних помилок, ми рішили запросити до співпраці над його вдосконаленням як найбільше кваліфікованих українських мовознавців, аби й вони прочитали його і докладно перевірили та усунули всі можливі помилки чи недотягнення. Ми вважаємо, що міродайний правопис мусить бути опрацьований групою науковців : треба, щоб ця студійна група усталила всі його правила, погодилася на всі його поправки чи доповнення в ньому, беручи до уваги розвиток живої мови і колегіяльно схвалила його для загального вжитку в школі, в пресі, в установах і в щоденному житті. Якщо правопис буде в такий спосіб опрацьований, то ми певні, що кожний українець і кожна українська установа намагатимуться дотримуватись його правил і застосувати їх і в розмові, і на письмі. Ми певні, що такий правопис допоможе уникнути тих помилок, які сьогодні знаходимо в майже кожній українській книжці, в кожній газеті, в кожному журналі.

Ми запрошуємо вас до співпраці з нами і просимо призначити одного або кількох мовознавців з вашої установи, щоб вони переглянули і провірили розділ про український правопис з „Довідника української мови", вказали на можливі помилки чи недотягнення і, якщо це можливо, дали свої пропозиції щодо розв'язання тих чи інших спірних питань.

Якщо ви ще не маєте нашого „Довідника", щоб працювати над ним, то ми вишлемо його вам одержавши вашого листа зі згодою на наше запрошення.

Всі громадські, політичні чи наукові установи просимо повідомити своїх членів про зміст нашого заклику, якщо б вони ще не дістали від нас цього листа.

Всі відповіді просимо слати на адресу НДТУТ: Research Society for Ukrainian Terminology, c/o St. Sophia's, 166 First Ave., New York, N.Y. 10009.

К. Церкевич

НА МНОГІ ЛІТА!

У своїх спогадах „Мої перші кроки на землі Вашінґтона" („Свобода" 31-го січня 1986 року і далі), згадуючи з вдячністю подружжя Петра й Анастасії Ікаловичів, я помилково написав, що „вони обоє давно вже покійні". Помер тільки св. п. Петро, а пані Анастазія живе здорова на Фльориді. Прошу вибачити мені за ненавмисно заподіяну їй прикрість. Кажуть, що кого передчасно упокоять, той живе довго. Бажаю Анастазії Ікалович від щирого серця прожити в кріпкому здоров'ї Многі Літа!

Володимир Барагура.

ПОЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ придержала на протязі 24-ох годин американську вчительку 32-річну Донну Керсі з Ешленду в Кентакі. Під час допитів на поліційній станиці урядовці з державної служби безпеки погрожували, що їй грозить арешт і суд в Польщі, якщо вона до одного тижня не покине країну без свого мужа поляка, якому влада не хоче видати візи на виїзд до ЗСА. Учительку звільнили тільки на інтервенцію американського консула. Польські чинники не дали жадного вияснення про випадок з учителькою.

РЕЧНИК ДЕРЖАВНОГО департаменту Бернард Калб повідомив, що Адміністрація президента Роналда Реґена закликала Іран зупинити початий наступ і показати таким чином „добру волю", щоб покласти кінець безглуздій війні з Іраком, яка триває вже понад шість років.

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Дорогого
СИНА й БРАТА
бл. п. інж.
Осипа Івана Кузишина
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
в п'ятницю, 28-го лютого 1986 р., о год. 8-ій ранку
в церкві св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.
Просимо Рідних, Приятелів та Знайомих пом'янути Покійного у Ваших молитвах.
Горем прибиті:
батьки — МИКОЛА й МАРІЯ
брат — СТЕФАН з дружиною

ПОДЯКА
З волі Всевишнього, 13-го січня 1986 р.
відійшов у Вічність
наш Найдорожчий
ДІДО, ТАТО І БРАТ
бл. п.
Антонін Костецький

Покійний упокоївся на 59-му році трудолюбивого, сповненого любови до Бога, людей і свого народу, життя. Поховано Його біля Його Тата на цвинтарі св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Панахиди і Службу Божу очолили о. Протопресвітер А. Селепина й Митрофорний Протоієрей В. Базилевський.

Зворушено дякуємо згаданим Душпастирям, а також усім, що допомогли нам у віддані останніх прислуг Покійному, що прибули помолитися разом з нами, склали чудові китиці квітів й вінки та потішали нас у нашій печалі.

Залишив у великому смутку дружину Дон, сина Ігоря, дочку Ніну з чоловіком і маленьку внучку Анастасію.

Повідомляємо, що
21-го лютого 1986 р., о год. 9:30 ранку
У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ЙОГО СМЕРТИ
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА
у Церкві-Пам'ятнику в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Просимо помолитися за спокій душі Його!
У довічних спогадах про нашого Незабутнього —
РОДИНА

У ДЕСЯТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого Мужа, Батька і Дідуся
бл. п.
Мґра ОСИПА СТЕЦУРИ
будуть відправлені
ПОМИНАЛЬНІ БОГОСЛУЖБИ
у П'ЯТНИЦЮ, 21-го лютого 1986 р., о год. 9-ій рано
в церкві Царя Христа у Бостоні, Масс.
і у НЕДІЛЮ, 23-го лютого о год. 12-та полудне
в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.
Про молитви просять:
дружина — СОФІЯ
дочка — УЛЯНА РОНДЯК
з родиною

ВОНА ВІДІЙШЛА ВІД НАС.

Лютого 8 83-го р. ЗАКІНЧИЛА СВОЄ ЗЕМНЕ ТРУДОВЕ ЖИТТЯ І ВІДІЙШЛА В СВІТЛІ ТІНІ НАШИХ ПРЕДКІВ ТАТА ОРЯ І МАМИ ЛЕЛІ —
НАША ДОРОГА ДРУЖИНА, МАМА І БАБУШКА
Анастасія Самійлівна Малієнко
СВІТЛА ПАМ'ЯТЬ ПРО НЕЇ Є ЗАВЖДИ В НАШИХ СЕРЦЯХ.
Муж — проф. ВОЛОДАР ДОБРОЛЮБ
Доня — МАР'ЯНА
Внучка — МАЯ
Лютий 10 986-го Українського Національного Року.
Ню Йорк — Лос Анджелес

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ
Української Кредитівки св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
відбудуться
в НЕДІЛЮ, 2-го БЕРЕЗНЯ 1986 р., о год. 1-ій по пол.
в залі Церкви-Пам'ятника св. Андрія
у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
УПРАВА КРЕДИТІВКИ

Помолімось за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

Впреп. о. крилошанин Петро Огірко відслужить Заупокійну святу Літургію в п'ятницю, 28-го лютого 1986 року, о год. 9-ій ранку в УКЦеркві св. Марії в Озон Парку, Н. Й., за Блаженої Пам'яті:

о. МИХАЙЛА ГАНУШЕВСЬКОГО
д-ра МИКОЛУ ГНАТЧУКА
ВАСИЛЯ КУЗИКА
ЙОСИФА КУЗЬМИНА
д-ра ГРИГОРІЯ ЛОЗИНСЬКОГО
ПРОКОПА МАТІЙЦЕВА
НЕЛЮ НАҐУР
ВАСИЛЯ ПАКУЛЯКА
ТЕТЯНУ СТЕЛЬМАХ
СТЕПАНА І КАТЕРИНУ ШИПИЛЯВИХ

Всіх Вп. Членів ФКУ просимо про молитви за померших наших друзів.

Помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатись з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Членам ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА
(ФКУ)

≋125≋
1861-1986
Українська Вільна Академія Наук у США
Серія викладів: Профілі видатних представників української академічної традиції в Києві
КОСТЬ МИХАЛЬЧУК (1840 — 1914)
Доповідач: **БОГДАН СТРУМІНСЬКИЙ**
Субота 22 лютого 1986 р., о 2-ій год. дня
Запрошується всіх зацікавлених
Велика заля Академії
Українська Академія Наук у США
206 West 100th Street, New York, N. Y. 10025

Січневі Роковини у Виппані

Тут, в неділю, 19-го січня ц.р., в українській парафіяльній залі о год. 4-ій по полудні українці із Виппані, Седар Нолс, Іст Гановер, Морістовн, Бунтон, Н. Дж., та інших, святочно відзначили славні Січневі Роковини — проголошення самостійної української держави 22-го січня 1918 року і Злуку всіх земель України 22-го січня 1918 року.

На вступі о. парох Осип Панасюк відмовив молитву-прохання, щоб Господь допоміг нашому народові в Україні перетривати гонення Москви і вибороти свою незалежність, а у вільному світі, щоб обдаровував нас розумними провідниками, які зуміли б об'єднувати народ до солідарної дії для допомоги Україні в її визвольному змагу.

Опісля святочна громада рецитувала Присягу Вірности Америці.

Сцена була вдекорована гербами земель України, а між ними виднів гарно виконаний напис про роковини, який виконала п-і Джойс, дружина голови Українського Конгресового Комітету Америки, д-ра Володимира Базюка, який відкрив цю імпрезу. Він закликав громаду, щоб вона, так як творці Січневих Роковин, об'єднано, не дивлячись на різницю своїх поглядів і переконань, боронила добре ім'я українців перед ворожим наступом на нас, яким керує наш історичний ворог Москва, бо наше єднання на низах зможе довести до об'єднаної дії провідників на верхах.

Редактор Василь Пасічняк у своєму слові вказав, що Четвертий універсал з 1918 року видвигнув Україну на сцену европейської історії, вона перестала бути Генеральним губернатоством Росії. Цим універсалом українці усвідомили світ, що Україна є і бореться за свою незалежність. Потім він промовисто відчитав Четвертий універсал.

У продовженні програми ансамбль бандуристів „Гайдамаки", при станиці Союзу Української Молоді Америки в Пассейку, Н. Дж., під керівництвом Володимира Васькова при співучасті бандуристів із Вільмінгтону, Дел. під керівництвом Сергія Ковальчука проспівали під звуки бандур „Встає хмара", сл. Шевченка, „Полтавський рушничок", сл. Матірної, муз. Середи, і „Крізь села дорогами", сл. і муз. В. Васькова.

Імпрезовий референт інж. Юрій Балинський, який провадив програмою, представив промовця д-ра Володимира Стойка, професора історії із Мангеттенського коледжу в Ню Йорку. Прелегент, з професорською ерудицією, вияснив процеси подій, які довели до Січневих актів 1918 і 1919 років та які стали дороговказами для українського народу в його дальших змаганнях за свободу і державність, в часі Другої світової війни, з німецькими і московськими окупантами України. Опісля д-р Іван Пелех, привітав гостей, урядових представників місцевих, повітових та державних, подякував їм за їх підтримку українських громадських дій та відчитав Проклямацію Ради міста Іст Гановер про проголошення Дня Державности України.

По короткій перерві студент із Сетон Гол університету, Марко Бура, з відчуттям змісту віддеклямував „Марш українських націоналістів" — „Зродились ми у велику годину...", а студент Василь Федоренко, що вчить історію в школі українознавства у Виппані, дійсно зі знаням свого предмету, виголосив промову по-англійськи, подав аналогію українських визвольних Змагань із такими ж змаганнями американців, порівнюючи Четвертий універсал до американської конституції.

На закінчення програми ансамбль „Гайдамаки" знову, захоплюючи публіку, проспівав пісні: „Гей злітались орли", сл. Черкасенка, муз. Стеценка, „Ой. літа орел", слова Шевченка і „Вперед", муз. Кичастого, і разом із учасниками свята — український національний гимн „Ще не вмерла Україна".

Багато із присутніх підходили до організаторів імпрези та стверджували її успіх, корисний і приємний.

Публіка щиро обдаровувала оплесками добре підготовані виступи виконавців програми. Треба згадати, що д-р В. Стойко передав свій гонорар на Патріярший Фонд Т-ва „Свята Софія" в ЗСА.

Після офіційного закінчення програми відбулася громадська зустріч, при каві і солодощах, яку приготували Микола Семанишин з Бунтону, Ярослав Марусин і Дмитро Кіцак. Люди запізнавалися одні з одним, розмовляли про порушені в програмі справи та іформували про них урядових представників, які із захопленням слухали пісні наших бандуристів, обіцюючи підтрим ку української політичної діяльности.

Н.Н.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

4-6-го липня — УСЦАК-Схід
9-10-го серпня — Подвійні гри
29-го серпня — 1-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
14-15-го вересня — Запрошеневий УНС
28-29-го вересня Подвійні гри Пласт
4-5-го жовтня — КЛК

Відбулося заключне засідання Комітету для відзначення 65-річчя ДЦ УНР в екзилі

У суботу, 1-го лютого 1986 року, в Ню Йорку, відбулося важне заключне засідання Центрального Ділового Комітету для відзначення 65-ої річниці перебування ДЦ УНР в екзилі.

Голова Комітету проф. Іван Самійленко подав повний звіт про діяльність та наслідки праці цього Комітету в поодиноких країнах вільного світу, а зокрема в ЗСА. Звітодавець підкреслив, що ідея відзначення цієї історичної та важливої для українського народу дати ставила за головні цілі: популяризацію ідей та значіння існування ДЦ УНР в екзилі, як серед українців в діяспорі, так і в неукраїнському світі країн поселення; ствердження непорушної волі та рішучості продовжувати боротьбу з окупаційним режимом в Україні аж до остаточного привернення волі і державної незалежности українському народу; активізацію, консолідацію та координацію українських самостійницьких сил у вільному світі, зокрема на зовнішньому відтинку та організацію найбільш ефективного використання мате матеріяльних ресурсів для визвольних цілей українського народу.

Центральний Діловий Комітет, як відомо був створений Урядом УНР в екзилі та діяв у спілці з Світовою Головною Управою Об'єднання Прихильників Державного Центру. За ініціятивою комітету були створені крайові комітети в країнах, де діють представництва ДЦ УНР та об'єднання прихильників УД Центру. Як наслідок діяльности цих комітетів слід підкреслити організацію спеціяльних програм з публічними доповідями в Монтреалі, Торонто, Ст. Катаринс, в Лондоні та інших містах Англії,, в Мюнхені, Австралії, в Канкуні, Мехіко, та в інших країнах українського поселення. Спеціяльну увагу заслуговує наукова конференція УММАН, з улаштованою виставкою документів УНР призначеною цій даті, в Лондоні та наукові доповіді в Мюнхені. Покладено вінки та переведено жалібну церемонію на могилі голови Держави та Головного Отамана військ УНР сл. п. Симона Петлюри на Монпарнаському цвинтарі в Парижі.

Завершенням відзначення була надзвичайно успішна й багатолюдна офіційна програма в Ню Йорку 16-го листопада 1985 року, на якій був присутній весь провід ДЦ УНР в екзилі на чолі з Президентом Миколою Лівицьким, представниками Українських Церков, установ, організацій, гостей та представників екзильних урядів країн Східньої Европи, як рівнож і етнічних груп Великого Ню Йорку.

Комітет з приємністю відмічає той позитивний факт, що відзначення 65-ої річниці існування ДЦ УНР в екзилі причинилося до помітного зросту зацікавлення та моральної і матеріяльної підтримки цієї державної інституції з боку ширших кіл українського громадянства. В цьому значну ролю відіграли не лише спеціяльні публікації ДЦ УНР, наприклад, праці Президента М. Левицького: „ДЦ УНР в роках 1920-1940", голови Уряду д-ра Ярослава Рудницького „В 65-річчя екзильного Уряду УНР (1920-1985), відозва ДЦ УНР „До українського громадянства на батьківщині і у вільному світі", постійні публікації в офіціозі ДЦ УНР „Меті" та в „Бюлетені УІБ", але й широке висвітлення цієї дати в українській пресі взагалі. На цьому місці Центральний Діловий Комітет виносить і спеціяльне признання та подяку проводові Українського Народного Союзу та його щоденникові „Свободі" не лише за постійну інформацію про перебіг відзначення цієї річниці, але й уділення спеціяльної сторінки в „Свободі", присвяченої ДЦ УНР в екзилі.

Комітет складає також сердечну подяку всім жертводавцям на потреби відзначення цієї річниці. Імена цих жертводавців будуть подані в місячнику „Мета" та включені в „Пам'ятну книгу" ДЦ Видатки на відзначення річниці, а зокрема на переведення спеціяльної програми в Ню Йорку, підтверджені рахунками в сумі 2,491.25 дол. Комітет повністю затвердив. Листа пожертв, як рівнож і звіт видатків буде переданий до Ресорту Фінансів Уряду УНР в екзилі.

Комітет складає щиру подяку всім, хто прислужився в організації та успішному переведенні відзначення річниці, зокрема Жіночій комісії в особах Діни Самійленко, Оксани Шандор та Ольги Бобровської в улаштуванні гостинного прийняття для учасників ювілейної програми в Ню Йорку.

На закінчення комітет не може оминути й несприятлевих обставин, серед яких довелося йому працювати в окремих місцях української громади. Шкідливе роз'єднання і незгода в громадсько-політичному житті, зокрема в ЗСА, неґативно відбивається і на праці ДЦ УНР в екзилі. З другого ж боку, безпосередній контакт членів комітету як з українськими організаціями, так і окремими громадянами виявив нові потреби та відповідні зміни в окремих ділянках праці і ДЦ УНР в екзилі. Комітет є певний, що консолідація та координація самостійницьких сил в діяспорі має стати одним із головних чергових завдань ДЦ УНР в екзилі. Комітет доручає голові проф. І. Самійленкові подати детальний звіт Уряду УНР про діяльність комітету та його побажання на майбутнє.

Комітет припинив свою дальшу діяльність, та розв'язав своє існування 1-го лютого 1986 року.

І. Самійленко, голова;
В. Шандор, заступник голови;
П. Крамаренко, секретар

Український прапор повівав над Балтимором

Мейор Балтимору проклямував День Української Незалежности. На світлині в репрезентативній залі міської ратуші (зліва): Геррі Кені, Василь Татчин, Ганна Самутин, Надія Зінкевич, мгр Лідія Лемішка, мгр Степан Басараб, Климентій Баб'як (голова Відділу УККА), інж. Іван Корж, мейор Вілліям Доналд Шейфер, Адам Ціздин, Ольга Монастирська, Василь Бубко, Володимир Стельмах, Степан Поліщук, Іван Грицьківський і Андрій Чорний.

Українська громада Балтимору відзначила врочисто роковини 22-го Січня 1918 року, коли Четвертим Універсалом проголошено самостійність і незалежність українського народу. В дні 16-го січня ц.р., Геррі Гюз, губернатор Мериленду, проголосив 22-го січня 1986 року Днем Української Незалежности в Аннаполіс, столиці стейту, в присутности української делеґації, в якій взяли участь Степан Басараб, Василь Татчин і проф. Василь Палійчук. Таку ж проклямацію підписав і мейор міста Балтимору Вілліям Шейфер в дні 21-го січня ц.р., під час спеціяльної церемонії в залі міської ратуші в присутности 15-членної української делеґації, яку зорганізував Климентій Баб'як, голова відділу УККА, та в якій взяли участь представники різних організацій. Делеґація передала при цій нагоді український прапор, який повівав над ратушею міста в Дні Української Незалежности — 22-го сівня 1986 року.

В неділю, 26-го січня ц.р., в українських церквах міста Балтимору відправлено Божественні Літургії в намірені українського народу, а в пополудневих годинах відбувся святочний бенкет в залі Дому Української Молоді для урочистого відзначення роковин проголошення самостійности і соборности України. Громадяни Балтимору і околиць заповнили залю, щоб гідно запрезентувати українську громаду. Мейор Вілліям Шейфер, який заповів свою участь в бенкеті, вибачився в останній хвилині. Свято почато співом національних гимнів при відкритій сцені, на якій були прапороносці з національними і організаційними прапорами. Американський гимн виконала оперна співачка Галина Андреадіс з Вашінґтону, а український усі присутні. Опісля читалися проклямації. Юрій Вацлавів відчитав листа Р. Реґена, в якому Президент привітав членство УККА із 68-ми роковинами проголошення незалежности України. Згадує він і сучасну боротьбу за людські права та відомих активістів Йосафа Терелю і о. Василя Кобрина. Президент Реґен солідаризується з українцями в їхніх змаганнях за свободу, людські права та задержання національної ідентичности в Україні і закінчив листа українською мовою „Нехай Бог буде з Вами!".

Проклямацію посадника Балтимору відчитала студентка Ольга Монастирська, а проклямацію губернатора Мериленду Тарас Войтович. Програму вечора відкрив Климентій Баб'як, голова Відділу УККА. В короткому слові він з'ясував актуальність ідей 22-го Січня, що живуть в серцях та умах усіх українців, та ствердив, що роковини ці відзначаємо і будемо відзначати ми і наші діти, аж поки не здійснимо цього ідеалу незалежности і соборности.

Ведення програми перебрав згодом мгр Теодор Царик. Він представив присутнім запрошених гостей за президіяльним столом. Святкове слово виголосив Мирон Василик, директор Інформаційного Бюра УККА в Вашінгтоні. В своїй англомовній промові він звернув увагу на відродження української свідомости з часів появи Тараса Шевченка і зростання національної революції з того часу. Він поділився своїми думками про ролю українців в діяспорі, зокрема в ЗСА, в змаганнях до волі. Сказав, що є велика потреба в інформаційній праці та в сильніщих впливах у Вашінґтоні. Ці завдання зобов'язують і місцеві громади, які можуть успішно працювати з своїми сенаторами і конґресменами.

Після промови почалося прийняття, що його розпочав о. Юрій Макаревич молитвою, а приготовило ОЖ ОЧСУ. В дальшій програмі під час прийняття представники литовців адвокат Елена Арманас, голова місцевої Ради Литовських Товариств і Емілія Макаскас, а від естонців Кайло Попп, член Світової Ради Вільних Естонців, привітали українців з Святом Незалижности. Адвокат Арманас розповіла, як балтійці разом з українцями демонстрували проти російського терору в 1986 році в Стокгольмі. Кайло Попп, крім привіту, розвеселив залю своєю сатиричною розповіддю про те, як це „ми мали сон-мрію" з приводу приїзду Ґорбачова до Женіви. В тому часі Любомир Блашків відчитав проклямацію Доналда Гачесона, керівника повіту Балтимор, де живе значна кількість українців.

Мистецьку частину програми почала Галина Андреадіс, оперне меццо-сопрано, яка фортепіяновому супроводі проф. Ольги Сушко-Наконечної виконала „Нагадай бандуро", слова і музика Григорія Китастого, арію Дарки з опери „Купало" Анатолія Вахнянина та „Співцям на чужині", слова і музика проф. Андрія Гнатишина в Відня. В цій частині програми Маруся Гадзаман (СУМА) віддеклямувала Богдана Вістового „22-ге Січня", Йосиф Гуцуляк (ЮСУМА) О. Олеся „Живи, Україно", та Юрій Кулик з Школи Українознавства Лесі Храпливої „Загарали дзвони". Любомир Блашків виступив з фортепіяновим сольом, а хор ООЧСУ під диригентурою інж. Мирослава Гнатишина та при супроводі Ансамблю Бандуристів Гнатишина (Ірма, Міра, Роман і Тарас Гнатишини) закінчив мистецьку програму. Обі ці групи виконали ряд патріотичних пісень в аранжеровці Мирослава Гнатишина. Свято закінчено співом „Не пора, не пора" усіми присутніми.

Окремо треба згадати програмки роботи Климентія Баб'яка, які можна вважати свого роду сувенірами, бо на десяти сторінках була не тільки програма свята, але і копії листа президента Реґена, проклямація мейора В. Шейфера та інформації про 22-го Січня, УНР, світлини історичних постатей цієї доби та собору св. Софії в Києві.

Б.С.

ПОМИЛКА В ПРІЗВИЩІ АВТОРА

Автором статті „Василь Гришко — перший український книгар в Америці" („Свобода", ч. 30, 14-го лютого ц.р.) є д-р Осип Кравченюк, а не Осип Кравченко. — Ред.

День Солідарности в Чикаґо

У Чикаґо в неділю, 12-го січня ц. р., українська громада соборно й величаво відзначила День Солідарности з українськими політв'язнями, присвячений Василеві Стусові, замученому московсько-комуністичною владою. Це вже п'ятий рік, що кожного 12-го січня, заходами організацій молоді СУМ, Пласт, ОДУМ та церковних братств і ліг молоді, влаштовується День Солідарности.

У залі православного катедрального собору св. Володимира відзначення розпочалося походом української молоді із свічками. Похід вели прапороносці. Під звуки бандур, до мелодії повстанської пісні, піднявся спів на слова Василя Стуса: „Як добре те, що смерти не боюся, і не питаю, чи тяжкий мій хрест". Присутні у переповненій залі підхопили цей спів, на слова Стуса, і всі разом співали: „Що вам, лукаві судді, не клонюся в передчутті невідомих верст..."

Це була настільки зворушлива хвилина, що на залі у цей час напевно не було ні одного сухого ока. Після закінчення співу прапороносці обступили на сцені великий портрет В. Стуса. Хлопці й дівчата поклали квіти під декорованим портретом мученика-поета.

Вступне слово прочитав Віктор Личик, голова Ліґи Української Православної Молоді. Заповідачами програми були Федір Ступень, старший виховник СУМА, референт молоді при філії УККА, і Ліда Ткачук, станична Пласту. Тарас Коновал, голова ОДУМ-у ЗСА, прочитав вірш Василя Стуса „Пророк". Проф. Богдан Рубчак прочитав головну доповідь про Василя Стуса, порівнюючи його твори із творами інших сучасних совєтських поетів, як також із життям і творами Тараса Шевченка. Доповідь була пристосована до пересічного слухача і зворушила кожного присутнього. За вступом бандур, організована молодь, згуртована навколо портрета Василя Стуса на сцені, під керівництвом Гончарова, розпочала пісню „Червона калина". До співу приєдналися всі у залі. Цим закінчилася ця частина відзначення.

Пізніше, в соборі св. Володимира Владика Константин і Єпископ Іннокентій, із численним духовенством, відправили Молебень. Пастор Олекса Гарбузюк, голова Євангельсько-Баптистського Об'єднання, прочитав зворушливу промову.

На цей День Солідарности з українськими політв'язнями було заповіджено голодний день, чого в більшості українські середовища дотрималися.

Відзначення Дня політв'язня було соборне і величаве. Між присутніми були головні провідники українських центральних організацій УККА, УАКРади, як також провідники багатьох українських організацій і середовищ. Заля і собор були переповнені. Свідома українська чикаґська громада численно, гідно і щиро вшанувала сучасних українських мучеників-політв'язнів і пам'ять замученого політв'язня—поета Василя Стуса. В одному листі до знайомого Василь Стус так написав:

„...Дякуємо Богові, що Він до нас такий милосердний, що поставив нас на висоту терпіння за наш народ. Я знаю своє і надто катастрофічне існування мого народу, щоб можна було сидіти, склавши руки..."

О. П.

ГОЛОВА ВІДДІЛУ

У дописі п.з. „Загальні Збори 175-го Відділу УНС в Дітройті", що появився в „Свободі" ч. 20 з 31-го січня 1986 року, трапилася помилка, а саме: „Збори відкрив голова Відділу УАКРади Василь Папіж". Повинно бути: „Збори відкрив голова Відділу УНС Василь Папіж". — Ред.